

ชื่อเรื่อง : ผลการจัดชุดกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมการบริโภคอาหาร ภาวะโภชนาการสำหรับเด็กที่มีภาวะเสี่ยงและทุพโภชนาการ สถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ กรมอนามัย

ผู้ศึกษา : นางสาวศมีแสง นาคอ่อน

ปีที่ทำการศึกษา : พ.ศ. 2562

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง แบบกลุ่มเดียววัดผลก่อน-หลัง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการจัดชุดกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมการบริโภคอาหาร ภาวะโภชนาการสำหรับเด็กที่มีภาวะเสี่ยงและทุพโภชนาการ กลุ่มตัวอย่างคือเด็กที่มีภาวะเสี่ยงและทุพโภชนาการ จำนวน 76 คน เข้าร่วมการจัดชุดกิจกรรมเป็นระยะเวลา 3 เดือน ได้แก่ การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กกลุ่มตัวอย่างโดยจัดชุดแพคเกจความรู้ด้านอาหารฯ หลังจากนั้น 1 เดือน ติดตามการให้อาหารเด็กปฐมวัยของผู้ปกครองร่วมกับการจัดชุดเมนูอาหารกลางวันและอาหารว่าง “เพิ่มนม เสริมไข่ จัดอาหารตามวัย ลดแป้ง ไขมัน” บันทึกพลังงานจากการบริโภคอาหารโดยใช้ Food diary เก็บข้อมูลพฤติกรรมการบริโภคอาหาร ภาวะโภชนาการทั้งก่อน-หลังการจัดชุดกิจกรรมฯ วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนก่อน-หลัง ของการให้ความรู้ผู้ปกครองที่เข้าร่วมชุดแพคเกจฯ โดยใช้ t-test

ผลการศึกษาหลังจากจัดชุดกิจกรรมมาพบว่าร้อยละพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัยก่อน-หลัง เพิ่มขึ้นทุกข้อ (มีทั้งหมด 20 ข้อ) โดยเด็กส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการบริโภคที่เหมาะสมร้อยละ 80 ขึ้นไป (12 ข้อ) ส่วนพฤติกรรมที่เหมาะสมที่เด็กไม่ได้ปฏิบัติมีมากกว่าร้อยละ 30 ได้แก่ กินอาหารกลุ่มผักวันละ 2 ทัพพี ทุกวัน, กินปลา 1 สัปดาห์อย่างน้อย 3 วัน, กินยาน้ำเสริมธาตุเหล็กตามภาวะการเจริญเติบโตและไม่กินขนมขบเคี้ยว พลังงานอาหารเฉลี่ยพบว่าเปลี่ยนแปลงอย่างเหมาะสม และแนวโน้มภาวะโภชนาการดีขึ้นจำนวน 17 คน ซึ่งเมื่อผู้ปกครองมีความรู้ในการส่งเสริมโภชนาการที่ถูกต้องโดยหลังการเข้าร่วมกิจกรรมชุดแพคเกจด้านอาหารและโภชนาการ (คะแนนก่อน-หลัง) 17.9 -23.5 ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($P < 0.05$) จะสามารถส่งเสริมให้เด็กที่อยู่ในความดูแลมีแนวโน้มการเจริญเติบโตที่ดีขึ้น สามารถปรับพฤติกรรมกินที่เป็นปัจจัยเสี่ยงต่อภาวะเสี่ยงและทุพโภชนาการได้ ส่วนข้อเสนอแนะคือควรดำเนินการศึกษาและติดตามผลในระยะยาว เพื่อให้เห็นความชัดเจนของภาวะโภชนาการและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการบริโภคอาหารของเด็กปฐมวัย และศึกษาพฤติกรรมการบริโภคที่ไม่เหมาะสมของเด็กปฐมวัยเพื่อหาแนวทางแก้ไขต่อไป

คำสำคัญ : เด็กปฐมวัย, ภาวะทุพโภชนาการ, ชุดกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมการบริโภคอาหาร ภาวะโภชนาการ